

Sygn. akt III PK 224/19

POSTANOWIENIE

Dnia 1 grudnia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Leszek Bielecki

w sprawie z powództwa A. D.

przeciwko Nadleśnictwu B.

o przywrócenie do pracy na poprzednich warunkach,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 1 grudnia 2020 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w K.

z dnia 31 lipca 2019 r., sygn. akt IV Pa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

W sprawie z powództwa A. D. przeciwko Nadleśnictwu B. o przywrócenie do pracy na poprzednich warunkach, Sąd Rejonowy w B., wyrokiem z 31 stycznia 2019 r., sygn. akt IV P (...) w pkt I. oddalił powództwo, w pkt II. zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 197 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Wyrokiem z 31 lipca 2019 r., sygn. akt IV Pa (...) Sąd Okręgowy w K. w pkt I. sprostował oznaczenie strony pozwanej w rubrum oraz w punkcie II wyroku Sądu Rejonowego w B., w ten sposób, że w miejsce „Skarb Państwa – Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo B.” wpisał „Nadleśnictwo B.”; w pkt II. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że przywrócił powoda do pracy w Nadleśnictwie B. na stanowisku inżyniera nadzoru z zachowaniem

dotychczasowych warunków pracy i płacy; w pkt III. nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 13.308 zł tytułem kosztów sądowych; w pkt IV. zasądził od pozwanego Nadleśnictwa B. na rzecz powoda A. D. kwotę 330 zł tytułem kosztów procesu.

W ocenie sądu drugiej instancji, Sąd Rejonowy wadliwie ocenił, iż likwidacja stanowiska pracy inżyniera nadzoru była rzeczywista i uzasadniona obiektywnymi okolicznościami, a także aby wybór powoda spośród osób zatrudnionych na tym stanowisku był prawidłowy i nie wynikał z dowolnej i arbitralnej decyzji kierownika zakładu pracy.

W skardze kasacyjnej od powyższego wyroku pozwany zarzucił naruszenie prawa materialnego, a mianowicie: 1. art. 45 § 1 k.p. i przywrócenie powoda na dotychczas zajmowane stanowisko inżyniera nadzoru, w związku z uznaniem pozorności oświadczenia pozwanego o przyczynach wypowiedzenia warunków pracy dla powoda, w związku z likwidacją jednego stanowiska inżyniera nadzoru jedynie w oparciu o treść zeznań świadka; 2. art. 8 k.p. wskutek uznania, że nadużyciem było zaproponowanie powodowi warunków pracy, które były nieadekwatne do jego kwalifikacji i doświadczenia zawodowego, stanowiły degradację ze stanowiska kierowniczego do niższego w hierarchii stanowisk - robotnika leśnego, co godzi w podstawowe zasady prawa pracy, wyrażone w art. 11¹, 11², 11³ k.p.; 3 art. 94 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2019 r., poz. 785) poprzez jego niezastosowanie i nie zwolnienie pozwanego jako jednostki organizacyjnej Skarbu Państwa Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe od opłat sądowych i w konsekwencji pobranie kwoty 13.308 zł tytułem kosztów sądowych, podczas gdy pozwany jest od opłat zwolniony.

Skarżący podniósł ponadto zarzut naruszenia prawa procesowego, tj. art. 373 k.p.c. poprzez przyjęcie do rozpoznania apelacji powoda, pomimo że wniesiona przez niego opłata sądowa była w niższej wysokości (30 zł) niż należna (6.669 zł), co mogło mieć wpływ na wynik postępowania i czyni w związku z tym zapadłe rozstrzygnięcie przedwczesnym.

Mając na uwadze powyższe pozwany wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i zmianę wyroku poprzez oddalenie powództwa, ewentualnie o

uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi, który wydał zaskarżone orzeczenie oraz w obu przypadkach przy uwzględnieniu kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący uzasadnił oczywistą zasadnością skargi kasacyjnej albowiem zmiana w strukturze organizacyjnej Nadleśnictwa B. była niekwestionowanym faktem i nie można jej uznać za pozorną. Podobnie, nie można uznać za słuszne, twierdzenia Sądu Okręgowego, że nadużyciem było zaproponowanie powodowi warunków pracy, które były nieadekwatne do jego kwalifikacji i doświadczenia zawodowego i stanowiło degradację ze stanowiska kierowniczego do niższego w hierarchii stanowisk - robotnika leśnego, co godzi w podstawowe zasady prawa pracy, wyrażone w art. 11¹, 11², 11³ k.p.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Ponadto, zgodnie z art. 398⁴ § 2 k.p.c., określającym wymogi formalne skargi kasacyjnej, skarga powinna zawierać wniosek o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienie. Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien zatem wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym wcześniej art. 398⁹ § 1 k.p.c., a jego uzasadnienie winno zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Skarga kasacyjna nie jest bowiem (kolejnym) środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w jej charakterze element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem

weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia. Skarga kasacyjna, jako szczególny środek zaskarżenia, służy realizacji interesu publicznego w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości. Funkcje postępowania kasacyjnego powodują, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie powinny koncentrować się na wykazaniu, iż w konkretnej sprawie zachodzą okoliczności przemawiające za interwencją Sądu Najwyższego.

Jeśli wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, wskazuje na oczywistą zasadność skargi (tak jak w ocenianej sprawie), to w jego uzasadnieniu powinny się znaleźć odpowiednie wywody potwierdzające tę okoliczność. Skarga jest bowiem oczywiście uzasadniona, jeżeli zaskarżone nią orzeczenie zapadło wskutek oczywistego naruszenia prawa, zaś oczywiste naruszenie prawa powinno być rozumiane jako widoczna, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurydycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPiUS 2002 nr 20, poz. 494 oraz z 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNP 2003 nr 18, poz. 437). Powołanie się przez autora skargi kasacyjnej na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje go zatem do przedstawienia wywodu prawnego zmierzającego do wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, co daje podstawy do uznania skargi za oczywiście uzasadnioną, tj. podlegającą uwzględnieniu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 11 grudnia 2009 r., II PK 223/09, LEX nr 585777 oraz z 3 lutego 2010 r., II PK 304/09, LEX nr 602695). Innymi słowy, jeżeli skarżący powołuje się na oczywistą zasadność skargi, to powinien zawrzeć w niej wywód prawny, z którego ta oczywista zasadność będzie wynikała. Ma to być przy tym zasadność łatwo dostrzegalna już nawet przy pobieżnej lekturze skargi (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 7 maja 2010 r., V CSK 459/09, LEX nr 602638). Trzeba też przypomnieć, że podczas gdy dla uwzględnienia skargi wystarczy, iż jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania - z uwagi na jej oczywistą zasadność, niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci

naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego: z 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274; z 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616; z 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107; z 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364; z 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). W judykaturze podkreśla się, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego z 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230; z 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743; z 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z 3 października 2013 r., III SK 11/13, LEX nr 1380967).

W przedmiotowej sprawie przedstawienie przyczyn uzasadniających przyjęcie skargi do rozpoznania jest oczywiście niewystarczające z uwagi na powyżej wskazaną konieczność wypełnienia samodzielnych wymagań w zakresie odrębnych jednostek redakcyjnych skargi kasacyjnej, uzasadnionych odmiennymi funkcjami oraz różną kognicją Sądu Najwyższego na kolejnych etapach postępowania kasacyjnego. Podkreślić ponadto należy, że strona skarżąca polemizuje z ustaleniami faktycznymi Sądu oraz z dokonaną oceną dowodów. Taki sposób argumentacji jest niedopuszczalny na mocy art. 398³ § 3 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji w zgodzie z art. 398⁹ § 2 k.p.c.